Förord

Detta kommunalpolitiska program beskriver den politik som vi socialdemokrater vill genomföra i kommunfullmäktige samt i Trosa kommuns nämnder och styrelser under mandatperioden 2026–2030. Det är också den politik vi söker medborgarnas förtroende för att förverkliga. Programmet utgör grunden för vårt valmanifest, vårt arbete i valrörelsen och fungerar som ett stöd för våra förtroendevalda i det dagliga politiska arbetet.

I en tid präglad av ett osäkert världsläge vill vi stärka välfärden och minska avgifterna för våra medborgare. Genom att göra det billigare att leva i Trosa kommun och samtidigt utveckla skola, omsorg och trygghet, underlättar vi vardagen för vanliga arbetstagare. Vi vill skapa fler vägar till jobb genom utbildning, stöd och ett aktivt näringslivsarbete, för vi vet att arbete är grunden för både individens frihet och samhällets styrka.

Socialdemokraternas vision är ett Trosa som är jämlikt, tryggt och hållbart, en kommun som håller ihop och där alla människor både behövs och får plats. Vi vill bygga ett samhälle där varje individ, oavsett bakgrund, ges förutsättningar att utvecklas och forma sin egen framtid. Vi vet att Trosa fungerar som bäst när vi tar tillvara allas kraft och ser till att stödet finns där det behövs.

Vi går till val på ett program för förändring och framtidstro. Samhället ska vara starkt nog att stå emot brottslighet och otrygghet, men också tillräckligt medmänskligt för att ge människor en väg tillbaka. Tidiga och tydliga insatser för barn och unga är avgörande för att förebygga utanförskap och skapa långsiktig trygghet.

Vi står inför en nödvändig övergång till ett hållbart och resurseffektivt samhälle, där innovation och nya lösningar skapar både jobb och tillväxt. För att lyckas krävs investeringar, samverkan och en tydlig politisk vilja. Tillsammans med näringsliv, civilsamhälle och invånare ska vi utveckla kommunen på ett sätt som är socialt rättvist, ekonomiskt hållbart och miljömässigt ansvarsfullt.

Trosa kommun ska bli den barnvänligaste kommunen

Hoppet om en bättre framtid

Vi ser i dag att många unga känner en växande oro och ett minskat hopp inför framtiden. Det är ett allvarligt tecken på att samhället måste göra mer för att skapa trygghet, framtidstro och möjligheter för nästa generation. Detta märks också i att barnafödandet minskar, när allt fler tvekar inför att bilda familj i en tid av osäkerhet.

Vi Socialdemokrater vill att Trosa kommun ska bli Sveriges mest barnvänliga kommun. Det innebär att vi sätter barnens bästa i centrum i alla beslut, från förskola och skola till fritid, trygghet och stadsplanering. Alla barn ska ges goda uppväxtvillkor, känna sig trygga och få möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Genom mindre barngrupper, trygga miljöer och ett rikt fritidsliv skapar vi en kommun där barn och unga får en stark start i livet och där deras röster tas på allvar.

För att göra detta möjligt vill vi också stärka familjernas ekonomiska förutsättningar. Trosa kommun ska arbeta för så låga avgifter som möjligt inom barnomsorg och för barns fritidsaktiviteter, så att alla, oavsett bakgrund, får möjlighet att delta. Genom att sänka trösklarna och underlätta för föräldrar skapar vi en mer jämlik uppväxt där fler barn kan vara med i gemenskapen.

Förskolan

Vi vill följa Skolverkets rekommendationer för barngruppers storlek eftersom mindre grupper ger bättre förutsättningar för trygghet, lärande och utveckling. När varje barn får mer tid och uppmärksamhet från pedagogerna ökar kvaliteten i verksamheten och möjligheten att tidigt upptäcka behov av stöd. Det skapar en bättre arbetsmiljö för personalen och ger alla barn en starkare start i livet.

Vi vill avskaffa omsorgsavgiften i förskolan för att göra den tillgänglig för alla barn, oavsett familjens ekonomi. Förskolan är en viktig del av barns utveckling och lärande och ska vara en självklar rättighet och inte en fråga om vad man har råd med. Genom att ta bort avgiften stärker vi jämlikheten, ökar deltagandet och ger fler barn en bra start i livet. Samtidigt vill vi stimulera till ett ökat barnafödande genom att göra det enklare och mer ekonomiskt tryggt att bilda familj.

Socialdemokraterna vill:

- Följa Skolverkets rekommendation om gruppstorlekar i förskolan.

- Ta bort omsorgsavgiften till förskolan.
- Alla barn ska ha rätt till vistelse i förskola oavsett om föräldrar arbetar eller är föräldralediga.
- Blöjor ska ingå.

Grundskolan

För oss socialdemokrater är skolans viktigaste uppgift att stärka elevernas kunskaper och ge alla barn de verktyg de behöver för livet. Skolan ska ge varje individ möjlighet att utvecklas, både som människa och inför framtida arbetsliv. Vår ambition är att varje elev ska utvecklas varje dag och att alla föräldrar ska känna trygghet i att deras barn lär sig i en säker och stimulerande miljö.

Undervisningen ska utgå från varje elevs förutsättningar, med stöd till dem som behöver det och utmaningar till dem som kommit längre. Skolan ska vara en plats för lärande, gemenskap och trivsel, där lugn och studiero råder. En stark skola är avgörande för att minska klyftor och motverka segregation, och är en grund för ett mer jämlikt samhälle.

Genom att satsa på utbildning investerar vi i både våra barn och Trosas kommuns framtid. Skolan ska aktivt bidra till att utjämna livschanser. Vi vill därför stärka delaktigheten genom att möjliggöra och uppmuntra elevinflytande genom elevråd och elevföreningar.

Vi vill bygga en ny skola i Vagnhärad när behovet uppkommer, för att säkerställa goda lärmiljöer och tillräcklig kapacitet för framtidens elever. I samband med ett sådant bygge ser vi också möjligheten att utveckla fler idrottshallar, då dagens hallar ofta är överbelagda. På så sätt kan vi skapa moderna och effektiva miljöer som gynnar både skolan och det lokala föreningslivet.

Vi vill stärka elevhälsan och säkerställa att det finns ett mer tillgängligt psykologiskt stöd på ungdomsmottagningen, som ett tidigt stöd för barn och unga innan en eventuell kontakt med specialistvården. Vi vill också inrätta ett kommunalt närvaroteam med uppdrag att stärka skolnärvaron och stötta elever som riskerar att hamna utanför. Samtidigt vill vi utveckla fritidsgårdsverksamheten så att den håller öppet samtidigt i både Trosa och Vagnhärad, i stället för som i dag då verksamheten ofta endast är öppen på en ort i taget. På så sätt kan fler unga få tillgång till en trygg och meningsfull mötesplats fler dagar i veckan.

Vi vill arbeta för en jämlik skola med fokus på kunskap, där resultaten förbättras genom ökad studiero, satsningar på lärarna och ökad likvärdighet mellan kommunens skolor. En viktig del i detta är att vi vill införa ett tak på högst 25 elever

per klass, för att säkerställa bättre arbetsmiljö för både elever och lärare samt ge varje elev mer tid och stöd.

Socialdemokraterna vill:

- Max 25 elever i varje klass.
- Anställa fler vuxna i skolan.
- Utveckla lovskolan.
- Att alla elever ska ha rätt till aktuella och kvalitativa läromedel, digitala som analoga.
- Bedriva skolbiblioteksverksamhet för ökad tillgänglighet.
- Ge stöd till föräldrar i hantering av barns kontakter på sociala medier.
- Införa läxläsning under den samlade skoldagen.
- Anställa fler fritidspedagoger till fritidshemmen.
- Syskon ska ha rätt till vistelse på fritids under tiden föräldrarna är hemma med ett mindre syskon.

När du som invånare behöver samhällets stöd i Trosa kommun

Socialdemokratin står för ett samhälle där alla människor har lika värde, lika rätt och verkliga möjligheter att leva ett tryggt och meningsfullt liv. I vår kommun ska denna vision bli praktisk verklighet. Välfärden är vårt gemensamma ansvar och den ska vara stark, jämlik och tillgänglig för alla, oavsett bakgrund eller livssituation. Äldre ska mötas med värdighet och trygghet. Personer med funktionsvariationer ska ges frihet, delaktighet och självbestämmande. Den kommunala hälso- och sjukvården ska vara nära, trygg och jämlik i hela kommunen.

Kommunen står inför en framtid där fler kommer att behöva stöd, service och omsorg, samtidigt som färre kommer att vara i arbetsför ålder. Det ställer höga krav på långsiktighet, smartare arbetssätt och en fortsatt framåtskridande av verksamheterna.

Individ- och familjeomsorg

För att ge alla barn och unga en trygg uppväxt behöver samhällets stöd finnas nära och vara lätt att nå i tid. Individ- och familjeomsorgen spelar en avgörande roll i det förebyggande arbetet, där tidiga insatser kan göra stor skillnad för barns och ungas livsvillkor och framtid.

Vi vill därför stärka det tidiga stödet till familjer genom att göra hjälpen mer tillgänglig och samordnad. En familjecentral för barn och unga i åldern 1–18 år ska finnas som en naturlig samlingspunkt för stöd, rådgivning och tidiga insatser. Här ska familjer kunna få hjälp utan långa väntetider eller höga trösklar.

Vi vill också erbjuda avgiftsfria familjeterapeutiska samtal, så att fler vågar söka stöd i tid. Samtidigt behöver samverkan mellan socialtjänst, elevhälsa, skola, fritidsverksamhet och civilsamhälle stärkas för att arbeta mer förebyggande och samordnat kring barn och unga i behov av stöd.

Socialdemokraterna vill:

- Inrätta en familjecentral för barn och unga 1–18 år.
- Erbjuda avgiftsfria familjeterapeutiska samtal.
- Stärka samverkan mellan socialtjänst, elevhälsa, skola, fritidsverksamhet och civilsamhälle i förebyggande syfte.

Trygghet i hemmet

Alla människor ska kunna leva sitt liv i frihet. Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Våld i nära relationer är ett mycket allvarligt samhällsproblem och en kränkning av de mänskliga rättigheterna. Det är en folkhälsofråga, en rättslig fråga och en fråga för vården och socialtjänsten. Våld kan drabba alla, men vissa grupper är mer utsatta än andra och våld i nära relationer är ytterst ett uttryck för bristande jämställdhet där våld mot kvinnor är det främst förekommande.

Våld och sexuella övergrepp innebär stora och kostsamma konsekvenser för den våldsutsatta, för barn och för samhället i stort. Det är vårt ansvar att bygga vårt samhälle på idén om alla människors lika värde och rätt att forma sitt eget liv. I vår samhällsidé har inte odemokratiska, sexistiska eller förtryckande värderingar någon plats.

Hedersrelaterat våld och förtryck, liksom övrigt våld i nära relationer, har sin grund i föreställningar om kön, makt och sexualitet. Att bryta mot systemet eller kulturella traditioner och agera utifrån sina egna val och önskningar ställer höga krav på individen som ibland måste ta avstånd från familj, släkt och vänner. För att klara det krävs att samhället, inte minst kommunen, erbjuder skydd och stöd för att gå vidare i livet.

Socialdemokraterna vill:

- Stärka våldsutsatta kvinnors och barns rätt till hjälp och stöd, skyddat boende och möjlighet att byta bostad för våldsutsatta kvinnor att snabbare ska få hjälp och stöd.
- Ge förutsättningar för professionellt behandlingsarbete av individer med kontrollerande, hotfullt och aggressivt beteende.
- Utveckla kommunens jämställdhetsarbete för att förebygga våld i nära relationer.

- Säkerställa att det finns en kvinnojour i Trosa kommun.
- Långsiktigt hållbar finansiering av kvinno- och tjejjour.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska vara modern, trygg och värdig. Vi vill kombinera omtanke och professionell kvalitet med innovativa arbetssätt och välfärdsteknik som stärker den enskildes självständighet. När behoven ökar måste kommunen ligga i framkant och säkerställa att varje äldre får stöd, gemenskap och en plats på särskilt boende när det behövs.

Hemtjänst och särskilt boende (SÄBO)

Vi vill utveckla en modern och trygg hemtjänst i Trosa kommun genom att satsa på innovation och välfärdsteknik som stärker individens självständighet och trygghet. Hemtjänstens arbetssätt och ekonomiska styrning behöver utvecklas för att ge bättre kvalitet och effektivitet. För att motverka ensamhet och stärka folkhälsan vill vi skapa fler mötesplatser och fördjupa samarbetet med idéburna organisationer och föreningslivet, som spelar en viktig roll för gemenskap och social hållbarhet.

Samtidigt vill vi öka den digitala delaktigheten, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättning, så att fler kan ta del av samhällets möjligheter. Rehabilitering och stöd vid psykisk ohälsa ska stärkas för att ge rätt hjälp i rätt tid. Vi vill att mat ska ingå i det som hemtjänsten kan ge som servis till de som har behov av det. Det ska finnas tid till att laga mat i hemmet. Att handla är en förutsättning för alla, kan du inte handla så ska kommunen erbjuda hemleverans av matlådor till dem som behöver det, och att kostnaden för hemleverans av varor ska ingå i hemtjänstens maxtaxa.

Socialdemokraterna vill:

- Skapa trygghet genom tryggare hemtjänst, bättre kontinuitet och moderna arbetssätt.
- Utveckla hemtjänstens styrning så att insatser utgår från behov, inte minuter.
- Erbjuda hemkörning av matlådor till dem som behöver. Maten vi serverar ska vara en omtyckt, bra och balanserad kost.
- Hemleverans av varor ska ingå i maxtaket för hemtjänst.
- Maten vi serverar på SÄBO ska vara en omtyckt, bra och balanserad kost.
- Utöka antalet särskilda boendeplatser och säkerställa att plats finns när behovet uppstår.

- Säkerställa god inomhusmiljö och individanpassad temperatur i vård- och omsorgsboenden.
- Använda välfärdsteknik som stärker självständighet och trygghet för äldre.
- Satsningar på digital delaktighet för äldre.
- Utveckling av rehabilitering och stöd vid psykisk ohälsa.
- Samarbeta med idéburna företag och föreningsliv för att skapa gemenskap och social hållbarhet.
- Motverka ensamhet genom fler mötesplatser, aktiviteter och samarbete med föreningsliv och idéburna aktörer.

Omsorg om personer med funktionsvariationer

Alla människor ska kunna leva självständiga, trygga och delaktiga liv oavsett funktionsförmåga. Därför vill vi utveckla gruppbostäder, integrerade dagliga verksamheter och tillgängliga miljöer som stärker individens rättigheter. Omsorgen ska vara innovativ, rättighetsbaserad och utformad tillsammans med dem den berör.

Socialdemokraterna vill:

- Utveckla gruppbostäder och säkerställa att de håller hög kvalitet och ger verklig delaktighet.
- Bygga ut integrerade dagliga verksamheter som stärker självbestämmande och inkludering.
- Öka tillgängligheten i offentliga miljöer genom anpassningar som taktila gångbanor, låga trottoarkanter och anpassade lokaler.
- Använda välfärdsteknik som stärker individens självständighet och trygghet.
- Satsningar på digital delaktighet för personer med funktionsvariation.
- Motverka psykisk ohälsa genom rehabilitering, stödinsatser och sociala sammanhang.

Kommunal hälso- och sjukvård

Vi vill skapa en nära, trygg och jämlik vård i hela Trosa kommun, där invånarnas behov står i centrum. Genom att stärka rehabilitering och tidiga insatser, särskilt vid psykisk ohälsa, kan vi förebygga problem och ge bättre stöd i rätt tid. Samtidigt vill vi utveckla den digitala delaktigheten så att fler kan ta del av modern vård och ny teknik. En bättre samverkan mellan kommun och region är avgörande för att vården ska bli mer sammanhållen och effektiv, och vi behöver säkerställa tillgång till legitimerad personal samt moderna hjälpmedel.

Välfärden bärs av kompetenta och engagerade medarbetare. Därför vill vi satsa på kompetensutveckling och livslångt lärande för all personal. Genom innovativa arbetssätt kan vi minska tunga arbetsmoment och samtidigt stärka arbetsmiljön. Vi vill skapa stabila arbetslag med god kontinuitet, vilket gynnar både personal och brukare.

Ett starkt ledarskap och en organisation som präglas av tillit är avgörande. Vi vill ge professionen större handlingsutrymme, minska detaljstyrningen och istället fokusera på kvalitet och resultat. Genom riktade satsningar på utveckling och framtidens arbetssätt bygger vi en välfärd som är hållbar, attraktiv och rustad för morgondagens behov.

Socialdemokraterna vill:

- Bygga en ny vårdcentral
- Verka för att en nära, trygg och jämlik vård i hela kommunen.
- Stärka rehabilitering och tidiga insatser för psykisk ohälsa.
- Utveckla digital delaktighet så att fler kan ta del av modern vård och teknik.
- Förbättra samverkan mellan kommun och region.
- Säkerställa tillgång till legitimerad personal och moderna hjälpmedel.

Förebygga psykisk ohälsa

Vi ser idag att den psykiska ohälsan i alla åldrar ökar i samhället. Att motverka den ökade psykiska ohälsan är inget som regionen kan göra själv. Däremot ska regionen vara drivande i samarbetet med kommuner och andra aktörer. Hälso- och sjukvården behöver även utveckla sitt arbetssätt. Det handlar om allt ifrån bemötande av personer med psykisk ohälsa, förstärka brukarmedverkan inom psykiatrin och utveckla digitala stöd till att utveckla regionens mobila team inom psykiatrin. Den första kontakten om man mår dåligt får man oftast på vårdcentralen. Där behöver tillgängligheten ökas och samverkan med specialistvården utvecklas. Nollvisionen för suicid ska implementeras i samarbete med kommunerna och andra aktörer. Här har blåljussamverkan, samverkan mellan ambulans, polis och räddningstjänst en betydelsefull roll att fylla. Regionen ska fortsätta utbilda och utveckla insatser för att förhindra suicid.

Vi ska verka för att missbruk- och beroendevården samordnas så att den enskilde får den vård den behöver på den plats den behöver det. Det är av stort vikt att individen snabbt kan få vård och behandling för sitt missbruk.

Socialdemokraterna vill:

- Ungdomsmottagningen i Trosa ska bemannas men en psykolog på heltid

- Öka tillgången på snabba insatser med stöd på våra vårdcentraler för gruppen med psykisk ohälsa.
- Ungdomarnas psykiska välmående har högsta prioritet.
- Trosa kommuns ungdomar ska generellt ligga bland de 10 procent högsta välmående ungdomar jämfört med övriga kommuner i landet.

Vatten och avloppsverksamheten

Socialdemokraterna vill ha en vatten- och avloppsverksamhet i Trosa kommun som håller högsta kvalitet samtidigt som den är kostnadseffektiv. Rent dricksvatten och fungerande avloppssystem är grundläggande för människors hälsa, miljön och kommunens utveckling. Genom att arbeta långsiktigt, förebyggande och med smarta investeringar kan vi säkerställa hög driftsäkerhet, minska kostsamma akuta åtgärder och hålla avgifterna på en rimlig nivå. En effektiv VA-verksamhet skapar trygghet för invånarna och goda förutsättningar för både boende och företag att växa i Trosa.

Vi vill att delar av VA-verksamheten i första hand ska drivas i egen regi för att bygga upp och behålla viktig kompetens inom kommunen. Genom att stärka den egna kunskapen och erfarenheten kan vi bli en mer effektiv och kravställande beställare, vilket leder till bättre kvalitet, ökad kontroll och mer kostnadseffektiva lösningar över tid.

Socialdemokraterna vill:

- Sänka vatten och avloppsavgiften med 20%
- Bedriva delar av verksamheten i egen regi.
- Ta bort internräntan från VA-kollektivet. VA- Kollektivet ska betala den faktiska räntekostnaden.
- Genomlysa ledningsnätet och göra en långsiktig underhållsplan

Arbete, utveckling och framtid för hela Trosa

Fler arbetstillfällen i Trosa kommun

Ett jobb är en central del av livet. Det ger egen försörjning, möjligheter att utvecklas och en känsla av gemenskap. Att kunna bidra genom sitt arbete är en grundförutsättning för ett jämlikt och sammanhållet samhälle, där alla kan vara med och bygga det gemensamma. Idag är mellan 250 och 300 personer från Trosa

kommun inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Vårt övergripande mål är full sysselsättning.

Trots låg arbetslöshet i förhållande till andra kommuner, påverkas varje individ som står utanför arbetsmarknaden negativt och så även kommunens ekonomi. När färre arbetar minskar resurserna till välfärden och utrymmet för viktiga investeringar. Därför krävs fler insatser för att minska arbetslösheten ytterligare.

Stora möjligheter med näringsliv och företagande som motor

Trosas attraktiva livsmiljö och strategiska läge i Sveriges största arbetsmarknadsregion gör att allt fler väljer att flytta hit. Kommunen växer och möjligheterna att fortsätta utveckla Trosa är goda. Samtidigt påverkas varje individ som står utanför arbetsmarknaden negativt, och även kommunens ekonomi påverkas när färre arbetar. Därför krävs fler insatser för att ytterligare minska arbetslösheten. För att skapa fler jobb behöver vi också säkerställa att det finns bostäder för inflyttning och lokaler för företag att etablera sig och växa i.

I Trosa finns en stark efterfrågan på arbetskraft, samtidigt som det finns utmaningar kring kompetensförsörjning inom flera branscher, både i näringslivet och i kommunens egna verksamheter. Kommunen rymmer många drivna entreprenörer och innovativa företag med stor utvecklingspotential, och denna kraft behöver tas tillvara bättre.

För att fler ska komma i arbete behöver också fler våga starta och utveckla företag. Den växande gruppen småföretag i Trosa är en viktig motor för sysselsättning och utveckling. För att stärka konkurrenskraften behöver företag ligga långt fram i digitalisering och innovation. Därför vill vi bidra till att Trosa blir en attraktiv plats för utveckling, forskning och nya idéer.

Socialdemokraterna vill:

- Att färdiga industritomter ska finnas för nyetableringar av företag. Dessa är planerade och klara med vatten/avlopp, fiber och el.
- Att våra kommunala bolag ska användas för att skapa förutsättningar för nya företag att etablera sig i Trosa kommun
- Utveckla samarbetet mellan kommunen, universitet/högskola, näringslivet och andra lokala aktörer för fler och bättre möjligheter till företagande.
- Utöka kommunens stöd till företag inom relevanta tillväxtbranscher, tillsammans med arbetsgivare och arbetstagarorganisationer.

Alla som kan jobba ska jobba

Ett jämlikt samhälle förutsätter att alla inkluderas. De som, trots olika insatser, har svårt att ta sig in på den ordinarie arbetsmarknaden ska kunna erbjudas anställningar med lönestöd och villkor enligt kollektivavtal. För att möjliggöra detta behövs fler individanpassade lösningar. Många kan bidra genom att avlasta ordinarie personal med olika stödjande uppgifter. Även sociala företag och andra aktörer inom den sociala ekonomin spelar en viktig roll för att skapa fler vägar till arbete. Därför vill vi att kommunen aktivt stödjer utvecklingen av kooperativ och sociala företag, och gör det enklare att starta och driva företag – både enskilt och tillsammans med andra.

Feriearbeten förmedlas ofta via kontakter, vilket gör att många unga saknar vägar in. Därför vill vi säkerställa att alla ungdomar i kommunen erbjuds minst ett feriearbete under sin skoltid. Eftersom många unga som söker sommarjobb studerar på heltid i gymnasiet eller på högskola, vill vi fortsätta satsa på subventionerade sommarjobb med löner enligt kollektivavtal, så att fler får en första viktig erfarenhet av arbetslivet.

Socialdemokraterna vill:

- Att personer med särskilda behov som inte får arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska erbjudas möjlighet att få anställning med lönestöd och kollektivavtalade villkor.
- Utveckla arbetet med uppsökande verksamhet för att nå unga utanför arbetsmarknaden.
- Garanti för elever i årskurs 9 och elever med särskilda behov feriearbeten och feriepraktik.
- Fortsätta satsningen på subventionerade sommarjobb till kollektivavtalsenliga löner för ungdomar.
- Bedriva yrkesutbildning parallellt med SFI och yrkesinriktad SFI.
- Under mandatperioden vill vi lansera en palett av en satsning på arbetsmarknadsåtgärder för alla i Trosa kommun som inte har jobb.
- Stärka insatserna för att få in kvinnor med utländsk bakgrund på arbetsmarknaden.
- Främja ungdomars entreprenöriella förmåga.

Unga, utbildning och framtid i Trosa

Många unga flyttar från kommunen efter avslutade studier. Därför behöver vi stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv, så att fler väljer att påbörja eller fortsätta sin yrkeskarriär i Trosa.

En viktig del i detta är att skapa förutsättningar för unga att bo kvar. Vi vill satsa på studentbostäder i pendlingsnära lägen och införa en studentbostadsgaranti. Tillsammans med näringslivet vill vi också öka antalet praktikplatser för studenter, vilket skapar en viktig länk mellan utbildning och arbetsliv samt underlättar etableringen på arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna vill:

- Satsa på studentbostäder i pendlingsnära lägen.
- Införa en studentbostadsgaranti.

Kompetensförsörjning

Arbetsmarknaden har förändrats snabbt de senaste åren. Erfarenheterna från pandemin visar att arbete inte alltid är bundet till en specifik plats, samtidigt som kraven på arbetskraften har ökat. Idag finns ett stort antal bristyrken, och i Trosa kommun, liksom i övriga Sverige, är kompetensförsörjningen en av de största utmaningarna, inte minst inom välfärdens verksamheter.

För att möta detta behöver fler välja yrkesinriktade utbildningar, samtidigt som vuxenutbildningen måste ge fler möjlighet att ställa om och vidareutbilda sig.

Vi behöver därför skapa bättre förutsättningar för livslångt lärande och göra välfärdsyrken mer attraktiva. Samtidigt vill vi stärka det uppsökande arbetet för att nå de grupper som står längst från arbetsmarknaden och ge dem bättre möjligheter att ta steget in i arbete, studier eller annan meningsfull aktivitet.

Socialdemokraterna vill:

- Satsa på fler kvalificerade yrkesutbildningar/yrkeshögskola utifrån branschens behov och de möjligheter som Trosa kommuns närliggande högre utbildningssäten ger.
- Stärka stödet till folkbildningen.
- Utöka yrkesinriktad vuxenutbildning så att fler kommuninvånare kan möta arbetsmarknadens behov.
- Utveckla arbetsmarknadsenheten för att än mer aktivt arbeta för att individer som står långt ifrån arbete skall komma in på arbetsmarknaden.
- Satsa på mer uppsökande verksamhet för att nå de med stora behov.
- Starta en satsning med studentmedarbetare för att trygga en långsiktig kompetensförsörjning i Trosa kommun.
- Satsa på sommarjobb tillsammans med näringslivet.
- Främja arbetsmarknadskunskap och arbetstagares rättigheter

Trygghet på gator och torg

I Trosa kommun ska trygghet vara en självklar rättighet för alla, inte något som bara vissa får ta del av. Därför behöver tryggheten i det offentliga rummet stärkas. Otrygghet kan ha många orsaker, men oavsett vad den beror på begränsar den människors frihet, och det kan vi socialdemokrater inte acceptera.

Vi vill därför arbeta brett och målmedvetet för att öka tryggheten i Trosa kommun. Det handlar både om att sätta in konkreta åtgärder mot otrygghet här och nu, och om att långsiktigt stärka de faktorer som bygger ett tryggt och hållbart samhälle.

Narkotikan är ett gift i vårt samhälle som förstör och tar människoliv samtidigt som den göder gängkriminaliteten. Polisen gör viktiga insatser för att bekämpa de hänsynslösa knarkhandlare som gör ekonomiska vinster på andras lidande. Kommunens socialtjänst ska vara en stark samverkanspart med polisen i detta arbete. Vi anser att kommunen kan och bör göra mer för att samla resurserna och mobilisera alla goda krafter i kampen mot narkotikan. Vi socialdemokrater vill kraftsamla mot narkotika genom att utöka det drogförebyggande arbetet i skolan, öka samverkan kring missbruks- och beroendevården samt öka medvetenheten och kunskaperna hos bland andra föräldrar, kommunanställda och föreningsverksamma.

Socialdemokraterna vill:

- Fördjupa samarbetet med polisen kring trygghetsskapande åtgärder.
- Att övervakningskameror kan vara ett verktyg i brottsförebyggande arbetet på strategiskt viktiga platser i kommunen.
- Placera övervakningskameror på strategiskt viktiga platser i kommunen.
- Åtgärda otrygga utemiljöer.
- Främja nattvandring och liknande initiativ.
- Se till att grundläggande samhällsservice såsom kollektivtrafik, räddningstjänst och liknande kan fullgöra sitt arbete trots yttre påfrestningar.
- Samarbeta med polisen för att polisstationen ska vara öppen i Vagnhärad alla veckans dagar.
- Intensifiera det drogförebyggande arbetet och mobilisera alla goda krafter i kampen mot narkotikan.
- Använda kommunens verktyg för att motverka kriminell organisering.
- Verka för fler poliser i kommunen.

Trygghet och Robusthet i Trosa kommun

I en orolig omvärld behöver Trosa kommun stärka både den upplevda tryggheten i vardagen och samhällets robusthet vid kriser och krig. Det handlar dels om ett

förebyggande arbete mot brott och kriminalitet, med närvarande vuxna, trygga offentliga miljöer och ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och civilsamhälle men dels också om att rusta kring beredskap, informationssäkerhet och förmågan att hantera störningar i exempelvis energiförsörjning och livsmedels- och läkemedelskedjor.

Krigen i Iran, mellanöstern och inte minst Rysslands invasion av Ukraina, har tydligt visat hur snabbt säkerhetsläget kan förändras och hur sårbart vårt samhälle kan vara. Därför ska vi bygga ett robust samhälle som klarar påfrestningar. Det innebär att stärka kommunens beredskap, säkerställa fungerande välfärd även i kris och värna viktiga samhällsfunktioner som vatten, energi och omsorg. Genom långsiktiga investeringar och samverkan kan vi skapa en trygg och motståndskraftig kommun som är rustad för både dagens och morgondagens utmaningar.

Socialdemokraterna vill:

- Att fler kommunala inrättningar ska förses med reservkraft. I första hand vill vi att detta görs med förnyelsebara energikällor och batterier. Vi ser att sol och vindenergi ska tas tillvara för att ladda batterierna. Bedöms detta inte vara tillräckligt bör även elgeneratorer införskaffas för att möjliggöra laddning av reservkraftsbatterierna.
- Att Trosa kommun bygger upp större energilager av batterier, vätgas och andra energislag som är nödvändiga för robusthet. Dessa ska i första hand vara förnyelsebara.
- Vid lämpliga nybyggnationer bygga nya skyddsrum i Trosa kommun som geografiskt ska finnas spridda över kommunen. Staten har ansvaret men vi som kommun behöver driva på för att detta kommer till stånd.
- Att den kommunala verksamheten ska ha tydliga rutiner hur verksamheten ska kunna bedrivas i händelse av cyberattack.
- Kommunen ska arbeta aktivt med IT-säkerhet.
- Vatten är livsviktigt – spritt över kommunen skall det borras vattenbrunnar där manuella vattenpumpar ska installeras. Dessa kan med fördel placeras i anslutning till vandringsleder eller andra platser där de kan komma till användning när normala förhållanden råder.
- Skyddsmaterial ska lagerhållas, lager av det som behövs i den kommunala verksamheten kan med fördel hållas tillsammans med andra kommuner/aktörer. Viktigt att planera för att brist kommer att uppstå även om vi har lager.
- Verksamheten ska kunna bedrivas i 3 månader utan tillförande av nya skyddsmaterial.

- Kommunen ska kunna laga mat till skolan och den sociala omsorgen i två veckor utan varuleverans.
- Säkerställa att den kommunala verksamhetens transporter kommer fram även under kraftigt förändrade förutsättningar. Hemtjänsten måste kunna utföras under svåra väderförhållanden som ett exempel.

En meningsfull fritid och ett starkt föreningsliv i hela Trosa

Kultur- och fritidsverksamheten är en viktig del av ett jämlikt och hållbart samhälle. För Socialdemokraterna är kultur och fritid en del av välfärden, folkhälsan och det förebyggande arbetet för trygghet och gemenskap.

Vi vill att fler ska få möjlighet till en meningsfull fritid, där människor möts, barn och unga utvecklas i trygga miljöer och ingen stängs ute på grund av bakgrund, ålder eller ekonomi. Genom öppna och inkluderande mötesplatser kan vi förebygga utanförskap, ensamhet och kriminalitet, särskilt bland barn och unga.

Det kräver ett mer uppsökande arbetssätt och en nära samverkan mellan kultur- och fritidsverksamheten, skolan, individ- och familjeomsorg samt vård och omsorg. Fritiden ska bygga på gemenskap och delaktighet och inte på plånbokens storlek.

Föreningslivet är en av Trosas stora tillgångar och skapar gemenskap i hela kommunen. Vi vill ge föreningslivet stabila och långsiktiga förutsättningar. Bidragssystemen ska vara rättvisa och transparenta. Möjligheten att hitta och söka externa bidrag ska också utvecklas för att förenkla för både föreningar och kommun. Föreningsdrivna verksamheter ska ha likvärdiga villkor som kommunala, och dialogen med kommunen ska präglas av samverkan och tillit.

Socialdemokraterna vill:

- Stärka kultur- och fritidsverksamheten som trygghetsskapande arenor genom uppsökande arbete, ökad samverkan och ökat samarbete med föreningsliv, skola, individ- och familjeomsorgen samt vård- och omsorg.
- Utveckla samordnade fritidsaktiviteter som når barn och unga som idag står utanför organiserad verksamhet.
- Säkerställa en rättvis, transparent och jämlik bidragsfördelning till föreningslivet baserad på tydliga underlag.
- Utveckla möjligheten att hitta och söka relevanta bidrag och på så vis underlätta för föreningar och kommun.
- Ge föreningsdrivna verksamheter likvärdiga villkor som kommunalt drivna anläggningar.

- Hålla avgifter låga och medverka att kultur och idrott blir en klassfråga.
- Stärka tillgängligheten till kultur, idrott och fritidsverksamhet i hela kommunen oavsett bostadsort, ålder och bakgrund.
- Att tjejer och killar kan utöva idrott på lika villkor.
- Inrätta en fritidsbank som ökar möjlighet till att låna fritidsutrustning.

Kultur, fritid och anläggningarna för hela livet

Tillgången till ändamålsenliga lokaler och anläggningar är avgörande för ett levande kultur- och fritidsliv. Idag är bristen på lokaler ett växande hinder för både idrott och kultur, och därför behöver kommunen ta ett långsiktigt ansvar för utvecklingen av denna infrastruktur. Vi vill möta både dagens behov och framtidens efterfrågan genom att planera nya anläggningar och samtidigt använda befintliga lokaler mer effektivt, exempelvis genom att öppna skollokaler för aktiviteter utanför skoltid. Tillgången till trygga, tillgängliga och välskötta miljöer är en förutsättning för en jämlik fritid i hela kommunen.

Kulturen har en central roll i ett demokratiskt samhälle. Den stärker människors kreativitet, bidrar till livskvalitet och skapar möten mellan människor. Vi vill att Trosa ska fortsätta utvecklas som en levande kulturkommun där både det fria kulturlivet och de kommunala verksamheterna ges goda förutsättningar.

Barn och unga ska tidigt få möta kultur och idrott, både som deltagare och skapare. Kulturskolan, biblioteken och andra kulturverksamheter ska utvecklas vidare, samtidigt som fler uppsökande insatser genomförs i skolor, bostadsområden och inom äldreomsorgen. Biblioteken ska fortsatt vara starka demokratiska mötesplatser med fokus på läsfrämjande arbete.

Genom samverkan mellan kommun, föreningsliv och civilsamhälle kan fler nås och fler ges möjlighet till ett aktivt och meningsfullt liv – oavsett ålder eller bakgrund.

Socialdemokraterna vill:

- Nolltaxa i kommunala lokaler/ anläggningar för de kultur och fritidsföreningar vars målgrupp är barn och ungdomar.
- Stärka kultur- och fritidsperspektiven i samhällsplaneringen när Trosa kommun utvecklas och växer.
- Bygga väggar och tak på isrinken vid Tomtaklintskolan.
- Planera och bygga ny hall som motsvarar föreningslivets nuvarande och framtida behov.
- Öppna skollokaler för kultur- och fritidsaktiviteter utanför skoltid.
- Starta ett kultur/föreningshus i Trosa kommun

- Att alla barn och unga får daglig fysisk aktivitet i skolan/på fritids.
- Att idrott för unga bygger på både lek och gemenskap men också möjlighet till elitsatsning.
- Genomföra ett kompetenslyft hos fritidsverksamheten inom skola och utom för kvalitetshöjning som inspirerar till aktivitet och engagemang.

Stärkt kultur och fritid som förebyggande välfärd

Liv och hälsa ung undersökningen visar tydligt att många barn och unga i Trosa kommun lever med utmaningar som påverkar både deras hälsa och framtidstro. Undersökningen pekar på långt stillasittande tid, särskilt under helger, samt en oroande nivå av trakasserier och kränkningar på sociala medier. Samtidigt uppger många unga, i synnerhet tjejer, lägre nöjdhet med sin fritid, sämre sömn och ökad stress kopplad till psykisk ohälsa och digitala miljöer.

Resultaten visar också på allvarliga problem med sexuella kränkningar, våld och kontakter mot ungas vilja. Dessa utmaningar, tillsammans med tecken på att allt fler unga riskerar att hamna i kriminalitet, understryker behovet av tidiga, samordnade och långsiktiga insatser.

För Socialdemokraterna är kultur- och fritidsverksamheten en central del av den förebyggande välfärden. Genom trygga mötesplatser, närvarande vuxna och meningsfulla aktiviteter kan vi stärka ungas hälsa, minska utanförskap och bygga trygghet i hela kommunen. Därför vill vi göra riktade satsningar som möter de behov som blivit tydliga i undersökningen.

Socialdemokraterna vill:

- Avgiftsfria och lågtröskelaktiviteter efter skoltid, så att alla barn och unga har möjlighet till en meningsfull fritid oavsett bakgrund.
- Utbyggd uppsökande fritidsverksamhet som når unga där de befinner sig, både fysiskt och digitalt.
- Förstärkt samverkan mellan fältarbete, fritid, skola och socialtjänst i det förebyggande trygghetsarbetet.
- Ökad samverkan mellan skola, elevhälsa och kultur- och fritidsverksamheten kring sömn, återhämtning, stress och balans.
- Större utrymme för kultur och fritid som hälsofrämjande insats, exempelvis skapande verksamhet, idrott, musik och dans som stöd vid skolfrånvaro.
- Trygga tjejforum inom fritidsverksamheten, med fokus på gemenskap, självkänsla och psykisk hälsa.
- Utbildning för fritids- och föreningsledare i psykisk hälsa och bemötande, för att stärka vuxennärvaron och tryggheten.

- Obligatoriska utbildningar om våld i nära relationer, sexuella kränkningar och nätövergrepp för fritidsledare, tränare och föreningsstyrelser.
- Att trygghet, samtycke och jämställdhet blir en tydlig del av kultur- och fritidsuppdraget i hela kommunen.
- Tydliga och trygga rapportvägar för unga inom kommunens verksamheter.
- Större inflytande för unga över innehållet i kultur- och fritidsverksamheten, så att aktiviteterna formas utifrån deras behov och intressen.

Bostäder och hållbar utveckling i hela Trosa kommun

Trosa kommun växer och vi blir allt fler invånare. Det ställer krav på en aktiv bostadspolitik där fler bostäder byggs i takt med befolkningsutvecklingen. Under lång tid har befolkningen ökat snabbare än bostadsbyggandet, vilket har lett till bostadsbrist.

För oss socialdemokrater är rätten till en bra bostad central. Fler bostäder är avgörande både för att minska klyftor och för att stärka arbetsmarknaden. Därför behövs en långsiktig strategi för markförsörjning, effektiv planering och en aktiv politik för att öka byggtakten. Samtidigt ska bostäder byggas i olika former och prisklasser, så att fler har råd att bo kvar och flytta inom kommunen.

Vi vill att hela Trosa ska utvecklas med attraktiva bostadsområden, blandad bebyggelse och god tillgång till service i samtliga delar såsom Trosa, Vagnhärad och Västerljung. Särskilt Vagnhärad har goda möjligheter att växa. Samtidigt ska vi värna Trosas unika karaktär genom en tydlig arkitekturpolicy och höga krav på kvalitet i det som byggs.

Kommunens egna byggnader och kulturmiljöer ska förvaltas med hög kvalitet och långsiktighet. Vid renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefulla byggnader ska rätt kompetens, rätt metodval och rätt material säkerställas. Kommunen ska vara en professionell beställare och säkerställa att entreprenörer som anlitas har dokumenterad kompetens för uppdraget

Utvecklingen ska vara hållbar socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Det ska vara enkelt att bo nära arbete, skola och service, och lätt att ta sig fram till fots, med cykel eller kollektivtrafik. Ett levande ortsliv med närhet till handel, kultur och grönområden skapar trivsel och trygghet. Vi vill också förbättra tillgängligheten i det offentliga rummet och göra kommunen mer sammanhållen och tillgänglig för alla.

Socialdemokraterna vill:

- Upprätthålla en byggtakt som möjliggör för yngre och äldre att bo kvar i kommunen.
- Bygga moderna trygghetsboenden och fler seniorbostäder.
- Energieffektivisera Trobo och låta det vi sparar stanna hos hyresgästerna.
- Använda investeringsstöd eller liknande åtgärder för att bygga mer till lägre kostnader.
- Utveckla formerna för medborgardialog och inflytande.
- Ställa högre krav på social hållbarhet av det som byggs.
- Främja hållbart byggande, bland annat genom att kräva att nybyggnationer och ombyggnationer har låg miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.
- Verka för att inkomstkrav och andra krav för att beviljas ett hyreskontrakt ses över för att fler ska ha möjlighet att bo.
- Inrätta en bostadsförmedling i Trosa kommun.
- Ställa krav på att det som byggs ska hålla en hög arkitektonisk kvalitet.
- Trosa kortet - gratis kollektivtrafik på de bussar som går inom Trosa kommun.
- Bygga fler lokaler för handel, service och övrigt näringsliv.
- Förbättra tillgängligheten till havet, parker, friluftsområden och gemensamma ytor.
- Kommunal förvaltning vill vi sprida mellan Trosa och Vagnhärad.
- Utveckla beställningstrafik av kollektivtrafik ex Sund, Källvik och Gisekvarn.

Trosas framtida ledning och styrning

Ett levande folkstyre

Trosa kommun har flera olika roller och funktioner. I första hand är kommunen en demokratisk organisation som på medborgarnas mandat styr och leder utvecklingen framåt. Kommunen som organisation består av nämnder, kontor, styrelser, förvaltningar och bolag. Kommunen har också ett stort ansvar som arbetsgivare.

För oss utgår politiken alltid från medborgarna. Folkvalda politiker styr arbetet i kommunen och utvecklar det tillsammans med tjänstemän inom de kommunala förvaltningarna. Politiken ska sätta tydliga ramar och styra kommunens utveckling utifrån det mandat de givits av invånarna.

Ett starkt lokalt självstyre bygger på öppenhet, insyn och delaktighet. Medborgarna ska ha goda möjligheter att följa, förstå och påverka de beslut som fattas. Därför vill

vi stärka transparensen i kommunens arbete och göra det enklare att ta del av den demokratiska processen.

Socialdemokraterna vill:

- Webbsända kommunfullmäktiges sammanträden för ökad insyn och delaktighet.

Ordning och reda i ekonomin

God ekonomisk hushållning, sunda finanser och att de som kan arbeta också arbetar är en förutsättning för att vi ska kunna utveckla välfärden och se till att kommunens verksamheter håller en hög kvalitet. Kommunens intäkter i form av skatter och avgifter ska vara tillräckliga för att kunna leverera en god gemensam välfärd. Vi ska samtidigt verka för att varje skattekrona används på ett ansvarsfullt och effektivt sätt.

En långsiktigt hållbar ekonomi med en ekonomisk buffert är nödvändigt för att kunna investera i morgondagens välfärd och bygga ut förskolor, skolor, äldreboenden, infrastrukturen samt kultur och idrott. Därför ska vi se till att hushålla med kommunens resurser samtidigt som vi gör nödvändiga investeringar för jobben, skolan och välfärden.

Vi socialdemokrater ser vikten av att satsa på förebyggande arbete och social hållbarhet både för den enskilda individen och kommunens ekonomi i stort. Det ekonomiska synsättet ska utgå ifrån att god ekonomisk hushållning är en form av förebyggande arbete. Med sociala investeringar som förebygger sociala problem, minskar segregationen och får fler invånare i studier eller arbete tar vi också bättre vara på människors egna resurser och drömmar.

Den digitala utvecklingen skapar nya förutsättningar för att utveckla den kommunala verksamheten och servicen till kommuninvånarna. Det kan handla om allt ifrån mer-öppna bibliotek till digitala inslag i undervisning och omsorg eller fler och smartare IT-tjänster för den som bokar en lokal eller skickar in en ansökan. Trosa kommun ska vara en föregångskommun som tar vara på de möjligheter den digitala utvecklingen innebär. Det stärker också förutsättningarna att kunna utveckla stödet till de kommuninvånare som har liten tillgång till digitala resurser.

Vi socialdemokrater kommer se till att kommunen på alla nivåer får en vass internkontroll och att tydliga åtgärder vidtas för att minimera riskerna för korruption och oegentligheter i all skattefinansierad verksamhet.

För att få medborgarnas stöd och förtroende för en politik med höga ambitioner för jobben, skolan och välfärden i kommunen måste alla kunna lita på att det gemensamma bästa – inte egenintresset – står i fokus för politiker och tjänstemän.

Socialdemokraterna vill:

- Ta ansvar för en god ekonomisk hushållning, stabila finanser och en oklanderlig kommunal förvaltning.
- Att varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt.
- Arbeta med sociala investeringar för att förebygga sociala problem.
- Fortsätta stärka arbetet med kommunens internkontroll och arbetet för att upptäcka och förebygga korruption och oegentligheter. Stärka upphandlingskapaciteten.
- Ta tillvara på digitaliseringens möjligheter inom den kommunala verksamheten.
- Ge stöd till kommuninvånare med liten tillgång till digitala resurser.

Kommunen som arbetsgivare

Välfärden byggs av kompetenta och engagerade medarbetare. Därför satsar vi på kompetensutveckling, livslångt lärande och innovativa arbetssätt som minskar tunga moment och stärker arbetsmiljön. Vi vill skapa en organisation där professionen får förtroende, utvecklingskraft och goda villkor.

Trots att Sverige är ett av världens mest jämställda länder är arbetsmarknaden långt ifrån jämställd. Sysselsättningen bland kvinnor är lägre än sysselsättningen bland män och kvinnor har lägre löner än män. Medan ett heltidsarbete är en självklarhet för de flesta män tvingas fortfarande många kvinnor acceptera ett deltidsarbete och en lön som det inte går att försörja sig på. Det resulterar också i lägre pension och lägre ersättningsnivåer för kvinnor. För oss socialdemokrater är det självklart att verka för jämställda löner och arbetsvillkor i kommunen.

Heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden och Trosa kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Därför ska heltid vara en rättighet för alla anställda inom Trosa kommun och kommunen måste tillsammans med de fackliga organisationerna systematiskt arbeta med att förändra organisation, arbetstider och sysselsättningsgrader. Vi vill även ställa krav på heltid vid upphandlingar så att rätten till heltid kan gälla i all skattefinansierad verksamhet. Att ersätta ofrivilliga deltidsanställningar med delade turer eller andra åtgärder som försämrar arbetsvillkoren är ingen lösning. Idag är det också många medarbetare som inte orkar jobba heltid på grund av brister i arbetsmiljön. För oss socialdemokrater är en god arbetsmiljö en förutsättning för ett hållbart arbetsliv.

Vi vill använda oss av tillitsbaserat ledarskap. Detta är ytterst angeläget att utveckla i en kommun som har en demokratisk modell för styrning med nämnder ansvariga för kommunens verksamhet direkt under det direktvalda organet kommunfullmäktige. Samtidigt rymmer den kommunala verksamheten en rad olika tydliga professioner som bör ges möjlighet att utföra ett bra arbete inom ramen för de demokratiskt fattade besluten.

Socialdemokraterna vill:

- Att alla anställda i vård och äldreomsorg ska få kostnadsfria arbetskläder.
- Förskolans personal ska ha tillgång till kostnadsfria arbetskläder, kläder efter väder.
- Fortsätta med heltid som norm i samtliga kommunala verksamheter.
- Trygga kompetensförsörjningen och stärka kompetensutvecklingen inom välfärdens bristyrken.
- Verka för en mer tillitsbaserad styrning.
- Arbeta för att slopa delade turer inom kommunens verksamheter.
- Säkerställa att nolltolerans mot sexuella trakasserier och övergrepp implementeras inom alla verksamheter.
- Införa innovativa arbetssätt som minskar tunga arbetsmoment och stärker arbetsmiljön.
- Skapa stabila arbetslag med god kontinuitet för personal.
- Utveckla ledarskap och organisation så att professionen får större handlingsutrymme.

En aktiv miljö- och klimatpolitik

En aktiv miljö- och klimatpolitik är en politik för framtidens jobb och därmed för framtidens välfärd. Investeringar i ny effektiv miljö- och klimatvänlig teknik stärker vår konkurrenskraft, skapar nya företag och arbetstillfällen samt öppnar nya möjligheter för handeln, ekonomin och tillväxten. Trosa kommun ska tillsammans med näringsliv gå före i den hållbara omställningen och skapa bättre förutsättningar för våra företag att utveckla ny teknik med miljöprofil.

Förnybara bränslen och energianvändning

Trosas fjärrvärmenät i kommunens tätorter är en stor tillgång. Vi socialdemokrater är positiva till en fortsatt utbyggnad av detta. För att maximera miljönyttan vill vi att kommunen ska verka för en cirkulär ekonomi och att avfallsinsamlingen förbättras. I kommunens inköp av mat och produkter ska vi efterfråga och värdesätta miljövänlig och klimatsmart mat.

En stor utmaning framöver är att ställa om elproduktionen och el-användandet. Därför ska vi sträva efter att kommunens egen energianvändning ska vara förnybar. En långsiktig målsättning är att kommunens verksamheter ska vara självförsörjande på förnybar el. Det gynnar både miljön och kommunens ekonomi. För att uppnå den potential som finns i en smartare energianvändning krävs också att kommunen strävar efter att välja energieffektiva byggnader, fordon och teknik i sina verksamheter. Vi vill ställa krav på energieffektivisering i såväl ny som gammal bebyggelse.

Vi vill starta ett energibolag som har till uppgift att producera vind- och solenergi. Detta bolag ska ha som långsiktig målsättning att producera lika mycket energi som Trosas kommuns invånare förbrukar.

Aktiv energi- och klimatrådgivning

Kommunen ska vara ett föredöme men utan Trosa kommuninvånares egna insatser kan vi inte ställa om Trosa kommun. Vi vill att kommunen ska verka för att främja hållbara vanor hos invånarna genom att erbjuda energi- och klimatrådgivning. Aktivt arbeta för att energigemenskaper kan bildas, gärna i samverkan med det kommunala energibolaget. Det kan handla om att inspirera till egen energiproduktion, underlätta för hållbara resor och att uppmuntra till en medveten konsumtion. Att kommunens vatten och avloppsverksamhet fungerar utifrån ett klimat- och miljöperspektiv är självklart för oss.

Socialdemokraterna vill:

- Starta ett kommunalt energibolag som producerar vind- och solenergi i kommunal regi.
- I samarbete med näringsliv och civilsamhälle ta ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser, motverka klimatförändringarna och uppnå de nationella miljömålen.
- Främja hållbara vanor och en uthållig resursanvändning genom ett aktivt informations- och påverkansarbete, en aktiv energi- och klimatrådgivning och en kommunal planering som gör de hållbara valen möjliga.
- Den mat som kommunen köper ska vara miljö- och klimatsmart. Kommunen ska värdesätta och efterfråga att köpta produkter är anpassade för effektiv materialåtervinning.
- Främja ett effektivt energianvändande och en hållbar energianvändning.
- Vi vill att Trosa kommun ska arbeta med en koldioxid (CO_2) budget.

Hållbart resande

Vi behöver se till att minska bilberoendet för Trosa kommuns invånare genom att göra det enklare att välja andra färdmedel. Samtidigt vet vi att bilen är ett måste för många, inte minst för Trosa kommuns stora landsbygdsbefolkning. Därför ska bilen självklart förbli en möjlighet. Vi behöver planera kommunen så att det är möjligt för många att äga en bil, på egen hand eller via en bilpool. Samtidigt ser vi till att det i vardagen ska löna sig att välja att gå, cykla eller att via kollektivtrafiken ta sig dit man ska. Gående, cyklister och bilar måste kunna samsas på en mindre yta i vår växande kommun.

Vi socialdemokrater vill fortsätta planera vår kommun med fokus på att gående, cyklister, kollektivtrafiken och bilarna ska kunna samsas på den yta som finns, samtidigt som att vi ska eftersträva en god framkomlighet.

Socialdemokraterna vill:

- Gratis att åka kollektivt på bussar inom Trosa kommun.
- Förbättra och anlägga fler gångstråk.
- Placera ut fler parkbänkar runtomkring i kommunen.
- Förbättra framkomligheten i kommunen.
- Ta vara på de innovationer som digitaliseringen för med sig för att reformera hur vi reser och transporterar varor.
- Aktivt stödja övergången till elbilar – uppföra fler laddpunkter.
- Starta planeringen för den nya tågstationen i Vagnhärad och börja bygga och planera Vagnhärad efter dessa förutsättningar.

Kommunen som konsument

Varje år upphandlar kommunen varor och tjänster för miljonbelopp. Kommunen måste därför säkerställa att de gemensamma skattepengarna används på ett klokt sätt och att goda arbetsvillkor för de anställda upprätthålls, oavsett vem det är som driver verksamheten. Det är därför viktigt att kommunen ställer tydliga sociala och etiska krav i sina upphandlingar.

Företag som vill leverera produkter och tjänster till Trosa kommun ska intyga att de är framställda under förhållanden som är förenliga med kommunens regler. Respekt för gällande kollektivavtal och den arbetsrättsliga lagstiftningen ska vara en självklar utgångspunkt för all upphandling.

Socialdemokraterna vill att Trosa kommun blir diplomerad som en Fairtrade City. Målet är mer rättvis handel och etisk konsumtion i hela kommunen.

Diplomeringen innebär att kommunen ska leva upp till kriterier som rör etisk upphandling, aktivt informationsarbete och att det finns ett utbud av Fairtrade-märkta produkter i butik, på serveringsställen och arbetsplatser. Vi följer också ILO:s kärnkonvention för arbetslivs- och sysselsättningsfrågor.

Socialdemokraterna vill:

- Att respekt för gällande kollektivavtal och arbetsrättslig lagstiftning ska vara en självklar utgångspunkt för all upphandling.
- Utforma kommunens upphandling så att även små- och medelstora företag kan lägga anbud.
- Fortsatt ställa krav på heltid vid upphandlingar så att rätten till heltid kan gälla i all skattefinansierad verksamhet.
- Max två underentreprenörsled vid upphandlingar